

DZP

więcej niż prawo

**Zagospodarowanie ścieków
pochodzących ze statków.
Perspektywa 2019 roku**

Daniel Chojnacki
Counsel

Szczecin, 9 czerwca 2016 r.

Agenda

- Oddziaływanie ścieków na środowisko morskie
- Zakres stosowania załącznika IV do Konwencji MARPOL
- Zmiana załącznika IV do Konwencji MARPOL z 2011 r.
- Zrzut ścieków a Obszar Specjalnego Zrzutu Ścieków
- Portowe urządzenia do odbioru ścieków a Konwencja MARPOL i prawo UE
- Prawna kwalifikacja ścieków pochodzących ze statków

Ścieki a środowisko morskie

- Ścieki źródłem substancji odżywczych (biogennych)
- Nadmiar azotu i fosforu skutkuje „przeżyźnieniem” (eutrofizacją) wód
- Rozwój fitoplanktonu
- Wpływ na bioróżnorodność (dostęp do tlenu, roślinność zanurzona)
- Powstawanie siarkowodoru (zanieczyszczenie powietrza)
- Spotęgowanie negatywnego oddziaływania na morzach zamkniętych i półzamkniętych oraz płytkich – cykl wymiany wód
- Wsparcie dla regulacji obowiązujących na lądzie (rolnictwo)

Załącznik IV do Konwencji MARPOL – zakres stosowania

Przepisy dotyczące zrzutów ścieków do środowiska morskiego dotyczą:

- Wszystkich statków o pojemności brutto powyżej 400 ton
- Statków pojemności brutto poniżej 400 ton, o ile są uprawnione do przewozu min. 16 osób

Przepisów ograniczających zrzut ścieków nie stosuje się:

- Zrzutu niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa statku i osób znajdujących się na jego pokładzie lub do ratowania życia na morzu
- Zrzutu w wyniku uszkodzenia statku lub jego wyposażenia, jeżeli przed powstaniem uszkodzenia i po nim podjęte zostały wszelkie możliwe środki ostrożności w celu zapobieżenia zrzutowi lub jego zmniejszenia

Zmiana załącznika IV do Konwencji MARPOL w 2011 roku

Wprowadzenie do załącznika IV:

- Kategorii statków pasażerskich (przewożących więcej niż 12 osób), w tym „nowych” i „istniejących” (≠/≠ „nowe” i „istniejące” statki)
- Szczególnego reżimu prawnego dla Obszarów Specjalnego Zrzutu Ścieków
- Dodatkowych obowiązków Stron posiadających porty na terenie tych Obszarów

Obszar Specjalnego Zrzutu Ścieków – Morze Bałtyckie.

Statki pasażerskie muszą zostać wyposażone w:

- Oczyszczalnię ścieków typu zatwierdzonego przez administrację morską lub
- Zbiornik zatrzymujący, którego pojemność spełnia wymogi przewidziane przez administrację morską, o ile zatrzymuje wszystkie ścieki, uwzględniając długość rejsu statku, ilość osób na pokładzie oraz inne istotne czynniki

Zrzut ścieków na Obszarze Specjalnego Zrzutu Ścieków

Zrzut ścieków ze **statków pasażerskich** na Obszarze Specjalnego Zrzutu Ścieków będzie zabroniony:

- Dla **nowych** statków pasażerskich (zakontraktowanych po 1.01.2016 lub dostarczonych po 1.01.2018) – od 1.01.2019 (pierwotnie 1.01.2016)
- Dla **istniejących** statków pasażerskich (innych niż nowe) – od. 1.01.2021 (pierwotnie 1.01.2018)

chyba że:

- statek dokonuje zrzutu rozdrobnionych i odkażonych ścieków
- stosując system zatwierdzony przez administrację morską
- a odpływ ścieków nie wprowadza do wody widocznych i pływających substancji stałych oraz nie powoduje zmiany barwy wody morskiej

Zrzut ścieków poza Obszarem Specjalnego Zrzutu Ścieków

Zrzut ścieków ze statków innych niż pasażerskie poza Obszarem Specjalnego Zrzutu Ścieków jest zabroniony, chyba że:

- Statek dokonuje zrzutu rozdrobnionych i odkażonych ścieków
- Stosując system zatwierdzony przez administrację morską
- W odległości większej niż 4 mile morskie od najbliższego lądu **lub**

- Statek dokonuje zrzutu ścieków, które nie są rozdrobnione i odkażone
- W odległości większej niż 12 mil morskich od najbliższego lądu
- W żadnym przypadku ścieki, które były przetrzymywane w zbiorniku zatrzymującym, nie będą usunięte jednorazowo w całości, lecz stopniowo, gdy statek jest w drodze i płynie z prędkością nie mniejszą niż 4 węzły **lub**

- Statek jest wyposażony w system zatwierdzony przez administrację morską
- a odpływ ścieków nie wprowadza do wody widocznych i pływających substancji stałych oraz nie powoduje zmiany barwy wody morskiej

Portowe urządzenia do odbioru ścieków – Konwencja MARPOL

Ogólne obowiązki Stron:

- Zapewnienie dostępności odpowiednich urządzeń do odbioru ścieków
- Poinformowanie IMO i zainteresowanych Stron o trudnościach w zapewnieniu urządzeń

Obowiązki Stron dotyczące Obszaru Specjalnego Zrzutu Ścieków:

- Zapewnienie dostępności urządzeń dostosowanych do bardziej rygorystycznego reżimu
- Poinformowanie IMO o stanie przygotowań do wprowadzenia ściślejszych standardów
- Na tej podstawie IMO wskazuje datę wejścia w życie przepisów dotyczących Obszaru Specjalnego Zrzutu Ścieków
- Do tego czasu stosuje się przepisy dotychczasowe (ogólne)

Portowe urządzenia do odbioru ścieków – dyrektywa 2000/59/WE

Obowiązek zapewnienia przez państwa dostępności portowych urządzeń do odbioru ścieków:

- Odpowiednich do potrzeb statków zwykle korzystających z portu
- Bez powodowania niepotrzebnych opóźnień dla statków

Odpowiedni? Zdolny do przyjęcia ilości i rodzajów ścieków wytwarzanych przez statki zwykle korzystające z portu, biorąc pod uwagę:

- Potrzeby operacyjne korzystających z portu
- Rozmiar portu i jego lokalizację (względem innych portów)
- Rodzaje statków zawijających do portu

Perspektywy zmian dyrektywy 2000/59/WE?

Implementacja do prawa polskiego?

Plany odbioru i zagospodarowania ścieków

- Opracowywane dla każdego portu – możliwe ujęcie w „planie regionalnym” wyróżniającym parametry każdego z portów
- Podlegają zatwierdzeniu przez marszałka województwa (starostę)
- Podlegają aktualizacji co najmniej raz na trzy lata (ponowne zatwierdzenie)
- Zawierają:
 - Ocenę zapotrzebowania na portowe urządzenia do odbioru ścieków
 - Opis typu i pojemności urządzeń
 - Strukturę opłat za przyjmowane ścieki
 - Rodzaj i ilość ścieków wytwarzanych przez statki
 - Charakterystykę procesu odbioru ścieków
 - Opis sposobu zagospodarowania ścieków
 - Procedury konsultacji z użytkownikami portów oraz podmiotami zajmującymi się zagospodarowaniem ścieków

Prawna kwalifikacja ścieków pochodzących ze statków

Ścieki w rozumieniu załącznika IV do Konwencji MARPOL:

- Odprowadzanie substancji płynnych i wód odpadowych z wszelkiego rodzaju toalet,
- Odprowadzanie substancji płynnych z pomieszczeń medycznych (ambulatoriów, szpitali okrętowych itp.) przez umywalki, wanny i kanalizacyjne kratki podłogowe znajdujące się w takich pomieszczeniach,
- Odprowadzanie substancji płynnych z pomieszczeń, w których znajdują się żywe zwierzęta,
- Inne wody odpadowe, jeżeli są one zmieszane ze ściekami określonymi wyżej.

Ścieki bytowe? Powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu,

Ścieki komunalne? Ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi,

Ścieki przemysłowe? Niebędące ściekami bytowymi, powstałe w związku z prowadzoną **przez zakład** działalnością transportową lub usługową.

Prawna kwalifikacja ścieków pochodzących ze statków – konsekwencje

- Możliwość wprowadzania ścieków pochodzących ze statków bezpośrednio do systemów kanalizacji zbiorczej?
- Konieczność (wstępnego) ich oczyszczenia?
- Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (zgody wodnoprawnej)?

Podsumowanie

- Załącznik IV do Konwencji MARPOL filarem przeciwdziałania eutrofizacji mórz
- Istotne zmiany załącznika IV Konwencji MARPOL dotyczą statków pasażerskich
- Obszar Specjalnego Zrzutu Ścieków nie wyklucza możliwości dokonania zrzutu
- Przepisy dotyczące urządzeń portowych wiążą co do celu, nie zaś co do środków i form
- Prawne konsekwencje kwalifikacji ścieków pochodzących ze statków

Kontakt

Daniel Chojnacki

Counsel

T: +48 22 557 76 43

M: +48 660 440 308

E: daniel.chojnacki@dzp.pl

Domański Zakrzewski Palinka sp. k.

Warszawa

Rondo ONZ 1 | 00-124 Warszawa
T: +48 22 557 76 00 | F: +48 22 557 76 01

Poznań

ul. Paderewskiego 8 | 61-770 Poznań
T: +48 61 642 49 00 | F: +48 61 642 49 50

Wrocław

ul. Gwiaździsta 66 | 53-413 Wrocław
T: +48 71 712 47 00 | F: +48 71 712 47 50

www.dzp.pl

www.linkedin.com/company/dzp